

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

30 päivänä huhtikuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Sosiaalipolitiikka – Työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojeleminen –
Direktiivi 2003/88/EY – Soveltamisala – Poikkeus – 1 artiklan 3 kohta – Direktiivi 89/391/ETY –
2 artiklan 2 kohta – Poliisin nopean toiminnan yksiköiden tehtävät

Asiassa C-211/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (hallinto- ja työtuomioistuimen, Miskolc, Unkari) on esittänyt 21.2.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 6.3.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

UO

vastaa

Készenléti Rendőrség,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Jarukaitis sekä tuomarit E. Juhász ja C. Lycourgos (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Longar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 29.1.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- UO, edustajanaan I. Balázs, kamarai jogtanácsos,
- Készenléti Rendőrség, edustajanaan A. Kenyhercz, kamarai jogtanácsos,
- Unkarin hallitus, asiamiehinään G. Koós, M. Z. Fehér ja M. M. Tátrai,
- Euroopan komissio, asiamiehinään L. Havas, M. van Beek ja N. Ruiz García,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12.6.1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY (EYVL 1989, L 183, s. 1) 2 artiklan 2 kohdan ja tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY (EUVL 2003, L 299, s. 9) 1 artiklan 3 kohdan ja 2 artiklan 1 ja 2 alakohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat UO ja Készenléti Rendőrség (poliisin nopean toiminnan yksikkö, Unkari) ja jossa on kyse UO:n hoitamista päivystystehtävistä maksettavasta korvauksesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 89/391

- 3 Direktiivin 89/391 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä direktiiviä sovelletaan kaikkiin sekä julkisiin että yksityisiin toiminnan aloihin (kuten teollisuuteen, maatalouteen, kauppaan, hallintoon, palveluihin, koulutukseen, kulttuuriin, vapaa-ajan toimintaan).

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisiin erityisiin julkisiin tehtäviin kuten asevoimiin tai poliisivoimiin tai tiettyihin väestönsuojelun erityistoimiin, joiden ominaispiirteet ovat väistämättä ristiriidassa tämän direktiivin kanssa.

Näissä tapauksissa työntekijöiden turvallisuus ja terveys on varmistettava mahdollisimman hyvin tämän direktiivin tarkoituksen mukaisesti.”

Direktiivi 2003/88

- 4 Direktiivin 2003/88 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä direktiivissä vahvistetaan turvallisuutta ja terveyttä koskevat vähimmäisvaatimukset työajan järjestämistä varten.

2. Tämä direktiivi koskee:

a) vuorokautisia ja viikoittaisia vähimmäislepoaikoja ja vuosilomaa sekä taukoja ja viikoittaista enimmäistyöaika; ja

b) tiettyjä yötyötä, vuorotyötä ja työaikajärjestelyjä koskevia seikkoja.

3. Tätä direktiiviä sovelletaan kaikkeen direktiivin 89/391/ETY 2 artiklassa tarkoitettuun yksityiseen ja julkiseen toimintaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän direktiivin 14, 17, 18 ja 19 artiklan soveltamista.

--”

5 Saman direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. ’työajalla’ ajanjaksoa, jonka aikana työntekijä tekee työtä, on työnantajan käytettävissä ja suorittaa toimintaansa tai tehtäviään kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisesti;
2. ’lepoajalla’ ajanjaksoa, joka ei ole työaikaa;

--”

6 Mainitun direktiivin 17 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti 3, 4, 5, 8 ja 16 artiklasta voidaan poiketa:

--

c) kun on kyse toiminnasta, jossa tarvitaan jatkuvaa palvelua tai tuotantoa, erityisesti:

--

- iii) lehdistö-, radio-, televisio-, elokuvatuotanto-, posti- ja telepalvelut sekä sairaankuljetus-, palosuojelu- ja väestönsuojelupalvelut;

--

--”

Unkarin oikeus

7 Järjestyksen ylläpitämisestä vastaavien elinten ammattihenkilöstön palvelussuhteesta annetun vuoden 2015 lain nro XLII (rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény) 102 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ammattihenkilöstön jäsenelle kuuluvat seuraavat viranhoitoon liittyvät velvollisuudet:

- a) velvollisuus ilmoittautua toimintakykyisenä työhön sille määrättyssä paikassa ja määrättyyn aikaan, velvollisuus ylläpitää toimintakykyä ja hoitaa tehtäviään työaikansa päättymiseen asti ja velvollisuus olla käytettävissä näihin tehtäviin.

--”

8 Saman lain 141 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Esimies voi velvoittaa ammattihenkilöstön jäsenen pysymään tavoitettavissa paikassa, joka on muu kuin hänen asemapaikkansa ja jossa hänen on yksikön edun vuoksi oltava valmiina toimimaan työajan ulkopuolella ja josta hänet voidaan milloin tahansa lähettää suorittamaan virkatehtäviä.

--”

9 Mainitun lain 364 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tällä lailla, yhdessä 340 ja 341 §:llä myönnettyjen valtuuksien nojalla annetuilla asetuksilla, pannaan täytäntöön

--

5. direktiivi [2003/88]

--”

- 10 Vuoden 1994 poliisilain nro XXXIV (rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény) 58 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Poliisit voidaan lähettää partiointitehtäviin --

b) hillitsemään joukkotilanteita, jotka vaarantavat henkilöiden hengen tai omaisuuden suojan, tai estämään väkivaltaisuuDET, jotka voivat johtaa tällaisiin seurauksiin, sekä pidättämään väkivallantekijät;

--

j) muissa laissa säädettyissä tilanteissa.”

- 11 Poliisivoimista ja poliisivoimien tehtävistä ja toimivaltuuksista 13.12.2007 annetun hallituksen asetuksen nro 329/2007 (Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007 korm. rendelet) 2 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Yleisen poliisin erityistehtäviä hoitamaan perustetut yksiköt ovat:

a) nopean toiminnan yksikkö

--”

- 12 Unkarin tasavallan poliisin partiointitoimintaa koskevasta ohjesäännöstä 23.4.1998 annetun poliisihallituksen ohjeessa nro 11/1998 (Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998. ORFK utasítás) säädetään seuraavaa:

”_ _

12. --

--

Partion päivystystehtävä

Päivystystehtävän tarkoituksena on pitää partio valmiustilassa, jotta se voi aloittaa tehtävänsä mahdollisimman lyhyellä varoitusaajalla. Tähän sisältyy partion perustaminen, sen majoittaminen ja varustaminen ja tarvittaessa tehtäväjoukkueiden tai tehtäväjoukkueiden ryhmien perustaminen, partion toiminnan kannalta tarpeellisen materiaalin toimittaminen, yksiköiden valmistelu ja niiden ylläpito.

14. Partio voidaan osoittaa päivystystoimintaan joko ennalta suunnitellulla tavalla, mikäli tehtävä on ennakoitavissa, tai kiireellisellä osoittamisella. Jälkimmäinen tilanne voi syntyä erityisesti silloin, kun olemassa olevalle päivystystoiminnalle on jo osoitettu tehtävä ja kun sen lisäksi on tarpeen järjestää muuta päivystystoimintaa, eikä tähän ole mahdollista tai riittävää määrätä toisenlaiseen toimintaan käytettäviä poliisivoimia.

--

17. Päivystystehtävää hoitavan partion valmiusaste kuvaa sitä, kuinka nopeasti se kykenee aloittamaan sille osoitetun erityistehtävän. Tämä riippuu siitä, missä määrin poliisiviranomaisen komentaja on etukäteen vahvistanut tehtävän aloittamisen edellytykset. Näiden edellytysten olemassaolon perusteella partio voi olla joko normaalissa tai korotetussa valmiustilassa.

--

19. Päivystystehtävä alkaa, kun vaadittu valmiustila saavutetaan, ja jatkuu siihen asti, kun valmiustila päätetään tai kun kyseinen tehtävä muutetaan muunlaiseksi toiminnaksi. Päivystystehtäviä hoitavan partion on kyettävä lähtemään määrättyihin tehtäviin 15 minuutissa, jos kyseessä on korotettu valmiustila, ja tunnissa, jos kyseessä on normaali valmiustila. Partion käytöstä määrännyt komentaja voi lyhentää näitä tavanomaisia valmiusaikoja tehtävän luonteen tai sen mukaan, miten hyvin ryhmä on siihen valmistautunut.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 13 UO aloitti 1.1.2011 tehtävänsä poliisin nopean toiminnan yksikössä. Viimeksi mainittu on yleisten poliisivoimien erityiselin, jolla on erityisiä toimivaltuuksia ja joka hoitaa erityistehtäviään koko Unkarin alueella. Nopean toiminnan yksikkö osallistuu muun muassa tehtäviin, jotka vaativat kiireellistä toimintaa, jota ei ole voitu ennakoida, ja partioiden käyttämistä. UO määrättiin poliisin nopean toiminnan yksikössä Miskolcin (Unkari) rajaturvallisuusyksikköön.
- 14 UO oli heinäkuun 2015 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana päivystystehtävissä partiointiyksikön jäsenenä. Tänä ajanjaksona rajaturvallisuus toimintaa ei harjoitettu Miskolcin tavanomaisessa asemapaikassa, vaan eteläisellä rajaosuudella Csongrádin maakunnassa (Unkari).
- 15 Mainittuna ajanjaksona UO:n työnantaja määräsi rajalla toteutettujen virkatehtävien puitteissa yhtäältä ylimääräisen päivystystehtävän ja toisaalta varallaolotehtävän tavanomaisen palvelusajan ulkopuolella. Nämä molemmat tehtävät oli hoidettava partioissa.
- 16 Kyseinen työnantaja katsoi, että varallaolotehtävän hoitamiseen käytetty aika oli lepoaikaa. UO sitä vastoin katsoi, että tämän ajanjakson aikana hän hoiti todellisuudessa päivystystehtäviä tavanomaisen vuorokautisen työajan ulkopuolella ja että nämä tehtävät oli luokiteltava ”työajaksi”, jonka osalta hänen kuului saada varallaolokorvauksen sijasta korvaus ylimääräisistä päivystystehtävistä.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa yhtäältä, että järjestyksen ylläpitämisestä vastaavien elinten ammattihenkilöstön palvelussuhteesta annetun vuoden 2015 lain 364 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan tällä lailla pannaan täytäntöön direktiivi 2003/88, mutta siinä ei määritellä käsitteitä ”työaika” tai ”lepoaika”, ja toisaalta, että UO vetoaa mainittuun direktiivin vaatimustensa tueksi.
- 18 Kyseinen tuomioistuin pohtii kuitenkin sitä, voidaanko tätä direktiiviä ja erityisesti sen 2 artiklan 1 ja 2 alakohtaan sisältyviä määritelmiä soveltaa UO:hon sen vuoksi, että hän on poliisin nopean toiminnan yksikön jäsen, koska kyseinen toiminta eroaa tavanomaisissa olosuhteissa harjoitetusta toiminnasta.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo tässä yhteydessä, määritetäänkö direktiivin 2003/88 henkilöllinen soveltamisala direktiivin 89/391 2 artiklassa. Jos tähän vastataan myöntävästi, se pohtii, liittyykö poliisin nopean toiminnan yksikön jäsenen toimintaan ominaispiirteitä, jotka kuuluvat tiettyihin julkishallinnon erityistehtäviin ja jotka ovat väistämättä ristiriidassa direktiivin 89/391 ja direktiivin 2003/88 2 artiklan 1 ja 2 alakohtien soveltamisen kanssa.

- 20 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan näin on. Se toteaa, että poliisin nopean toiminnan yksikkö on poliisivoimien erityiselin, joka hoitaa erityisiä poliisitehtäviä, sellaisina kuin ne on määritelty laissa, ja että nyt esillä olevassa tilanteessa UO on joutunut suorittamaan myös yleisten poliisivoimien tehtäviä. Se lisää, että UO kuuluu näiden erityisyksiköiden henkilöstöön ja että tässä yhteydessä hän itse hoiti julkishallintoon kuuluvan erityispoliisin tehtäviä, joten direktiivin 2003/88 2 artiklassa olevien määritelmien ei pitäisi voida koskea häntä.
- 21 Tässä tilanteessa Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (hallinto- ja työtuomioistuin, Miskolc, Unkari) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko [direktiivin 2003/88] 1 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että tämän direktiivin henkilöllinen soveltamisala määritetään [direktiivin 89/391] 2 artiklassa?
- 2) Jos edelliseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko [direktiivin 89/391] 2 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että [direktiivin 2003/88] 2 artiklan 1 ja 2 alakohtaa ei tarvitse soveltaa poliisin nopean toiminnan yksikön henkilöstöön kuuluviin poliiseihin?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Tutkittavaksi ottaminen

- 22 Unkarin hallituksen mukaan esitetyt kysymykset on jätettävä tutkimatta, koska pääasia koskee työntekijöiden palkkaa.
- 23 Tämän osalta on korostettava, että direktiivillä 2003/88 säännellään – sen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua palkallista vuosilomaa koskevaa erityistilannetta lukuun ottamatta – ainoastaan tiettyjä työajan järjestämistä koskevia seikkoja työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi, minkä vuoksi sitä ei lähtökohtaisesti sovelleta työntekijöiden palkkaukseen (tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 24 Tämä toteamus ei kuitenkaan merkitse sitä, ettei käsiteltävässä asiassa esitettyihin kysymyksiin olisi syytä vastata.
- 25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näet katsoo, että sen käsiteltävänä olevan asian ratkaiseminen edellyttää eräiden direktiivin 2003/88 säännösten tulkintaa. Kyseinen tuomioistuin pyrkii erityisesti selvittämään, kuuluvatko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisia tehtäviä hoitavat poliisiyksiköiden jäsenet direktiivin 2003/88 soveltamisalaan, jotta se voisi ratkaista, onko UO:n suorittamien päivytyksjaksojen luokittelu ”työajaksi” tai ”lepoajaksi” tehtävä kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 ja 2 alakohdassa olevien määritelmien perusteella ennen sen palkkataulukon vahvistamista, jota kyseisiin jaksoihin on sovellettava. Tästä seuraa, että kysymystä siitä, sovelletaanko mainittua direktiiviä ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan, samoin kuin kysymystä siitä, riippuuko tämä sovellettavuus direktiivistä 89/391, on tarkasteltava ennen kysymystä, joka liittyy palkan lisän maksamista koskevan oikeuden olemassaoloon ja joka kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava.
- 26 Näin ollen on katsottava, että esitetyt kysymykset ovat merkityksellisiä ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa vireillä olevan asian ratkaisemiseksi, joten nämä kysymykset on otettava tutkittaviksi.

Asiakysymys

- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kahdella kysymyksellään, jotka on syytä tutkia yhdessä, pääasiallisesti, onko direktiivin 2003/88 1 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 ja 2 alakohtaa sovelletaan valvontatehtäviä jäsenvaltion ulkorajoilla hoitaviin lainvalvontaviranomaisen palveluksessa oleviin henkilöihin tilanteessa, jossa on kyse kolmansien valtioiden kansalaisten erittäin suuren määrän saapumisesta mainituille rajoille.
- 28 Ennakkoratkaisupyynnöstä ja unionin tuomioistuimessa pidetystä istunnosta nimittäin ilmenee, että pääasia koskee korvausta UO:n heinäkuun 2015 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana hoitamista päivystysjaksoista. UO hoiti näiden ajankohtien välisenä aikana valvontatehtäviä rajoilla, jotka Unkarilla on Schengen-alueeseen kuulumattomien Serbian tasavallan, Kroatian tasavallan ja Romanian kanssa.
- 29 Direktiivin 2003/88 1 artiklan 3 kohdassa määritellään direktiivin soveltamisala viittaamalla direktiivin 89/391 2 artiklaan.
- 30 Direktiivin 89/391 2 artiklan 1 kohdan mukaan direktiiviä sovelletaan ”kaikkiin sekä julkisiin että yksityisiin toiminnan aloihin”, mukaan luettuna ”palveluihin”.
- 31 Direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ilmenee kuitenkin, että direktiiviä ei sovelleta sellaisiin erityisiin julkishallinnon tehtäviin kuten asevoimiin tai poliisivoimiin tai tiettyihin väestönsuojelun erityistoimiin, joiden ominaispiirteet ovat väistämättä esteenä direktiivin soveltamiselle. Kyseisen direktiivin 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkennetaan kuitenkin, että tällaisessa tapauksessa työntekijöiden turvallisuus ja terveys on varmistettava mahdollisimman hyvin kyseisen direktiivin tarkoituksen mukaisesti.
- 32 Täten on ratkaistava, voidaanko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisiin tehtäviin soveltaa direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä poikkeusta, jota on tulkittava rajaamalla se ulottuvuudeltaan siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä niiden etujen turvaamiseksi, joita jäsenvaltiot voivat sen perusteella suojella (tuomio 5.10.2004, Pfeiffer ym., C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 54 kohta ja tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 53 kohta).
- 33 Tästä on todettava ensinnäkin, että jäsenvaltion ulkorajojen valvonta kolmansien valtioiden kansalaisten erittäin suuren määrän saapumisen yhteydessä on direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua julkishallinnon alaan kuuluvaa toimintaa.
- 34 Toiseksi on korostettava, että tällaisella toiminnalla voi olla tiettyjä erityispiirteitä verrattuna muihin julkishallinnon tehtäviin yleensä tai erityisesti järjestyksen ylläpitämiseen.
- 35 Näin ollen kolmanneksi on määritettävä, ovatko tämän julkishallinnon erityistehtävän ominaispiirteet sen vuoksi, että yhteiskunnan tehokkaan suojelun varmistaminen on ehdottoman välttämätöntä, väistämättä ristiriidassa sen kanssa, että direktiiviä 2003/88 sovelletaan kyseiseen tehtävään (ks. vastaavasti tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 55 kohta).
- 36 Unkarin hallitus väittää tältä osin, että oli mahdotonta suunnitella poliisin nopean toiminnan yksikön ulkorajoille osoitettujen jäsenten työaika, kun otetaan huomioon tarve varmistaa tauoton paikallaolo ja palvelu ja se, että niiden tehtävien laajuutta, jotka kyseisen yksikön on hoidettava, oli mahdotonta ennakoita. Unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa poliisin nopean toiminnan yksikkö puolsi pääosin samaa kantaa.

- 37 Se seikka, että eräille julkishallinnon erityistehtäville on ominaista, että työaikaa ei voida suunnitella, mainitaan kiistämättä niiden tällaisiin tehtäviin liittyvien ominaispiirteiden joukossa, jotka oikeuttavat direktiivin 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla poikkeamaan työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevista säännöistä (tuomio 5.10.2004, Pfeiffer ym., C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 55 kohta ja tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 64 kohta).
- 38 Direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta mahdollistaa näin tällaisten julkishallinnon erityistehtävien, joiden jatkuvuutta valtion keskeisten tehtävien tehokas suorittaminen välttämättä edellyttää, tehokkuuden turvaamisen (tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Tätä jatkuvuusvaatimusta on kuitenkin arvioitava ottamalla huomioon tarkasteltavana olevan toiminnan erityisluonne (tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 66 kohta).
- 40 Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee näin ollen ensinnäkin, että kansanterveyden, yleisen turvallisuuden ja yleisen järjestyksen aloilla toimivien yksikköjen toiminnan jatkuvuutta koskeva vaatimus ei estä sitä, että silloin kun näiden yksiköiden toiminta tapahtuu normaaliolosuhteissa, se voidaan järjestää myös niiden henkilöstön työtuntien osalta, mikä merkitsee sitä, että direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä poikkeusta voidaan soveltaa tällaisiin yksiköihin vain poikkeuksellisen vakavissa ja vaikutuksiltaan laajakantoisissa olosuhteissa (ks. vastaavasti mm. tuomio 5.10.2004, Pfeiffer ym., C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 55 ja 57 kohta; tuomio 12.1.2006 komissio v. Espanja, C-132/04, ei julkaistu, EU:C:2006:18, 26 kohta ja tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 67 kohta).
- 41 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee näin ollen, että direktiiviä 2003/88 sovelletaan toimintaan kansanterveyden, yleisen turvallisuuden ja yleisen järjestyksen aloilla, vaikka sitä harjoittavat toimintayksiköt kentällä ja sillä on tarkoitus antaa apua, kun tätä toimintaa hoidetaan tavanomaisissa olosuhteissa kyseiselle yksikölle annetun tehtävän mukaisesti, ja vaikka toimenpiteet, joihin tässä toiminnassa saatetaan joutua, eivät luonteeltaan ole ennalta arvattavissa ja ne voivat saattaa kyseisiä toimenpiteitä suorittavat työntekijät alttiiksi tietyille heidän turvallisuuteensa tai terveyteensä vaikuttaville riskeille (ks. vastaavasti tuomio 5.10.2004, Pfeiffer ym., C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 57 kohta ja määräys 14.7.2005, Personalrat der Feuerwehr Hamburg, C-52/04, EU:C:2005:467, 52 kohta).
- 42 Tästä seuraa, että direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan soveltaminen kansanterveyden, yleisen turvallisuuden ja yleisen järjestyksen aloilla toimiviin yksiköihin on oikeutettua ainoastaan sellaisten poikkeuksellisten tapahtumien johdosta, kuten luonnonkatastrofien tai teknologisten katastrofien, attentaatien tai suuronnettomuuksien vuoksi, joiden vakavuus ja laajuus edellyttävät sitä, että toteutetaan väestön elämän, terveyden ja turvallisuuden turvaamisen kannalta välttämättömiä toimenpiteitä, joiden asianmukainen toteuttaminen vaarantuisi, jos kaikkia direktiivissä 2003/88 säädettyjä sääntöjä olisi noudatettava. Tällaiset tilanteet oikeuttavat sen, että ehdoton etusija asetetaan väestön suojelua koskevalle tavoitteelle sen sijaan, että noudatettaisiin viimeksi mainitun direktiivin säännöksiä, joita voidaan väliaikaisesti jättää noudattamatta kyseisissä yksiköissä (ks. vastaavasti määräys 14.7.2005, Personalrat der Feuerwehr Hamburg, C-52/04, EU:C:2005:467, 53–55 kohta).
- 43 Toiseksi on muistutettava, että tämän tuomion 40–42 kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä ei kuitenkaan voida tulkita siten, ettei tiettyjen julkishallinnon erityistehtävien – vaikka niitä hoidettaisiinkin normaaliolosuhteissa – voida katsoa olevan ominaispiirteiltään niin erikoislaatuisia, että tehtävien luonne on väistämättä ristiriidassa direktiivissä 2003/88 asetettujen vaatimusten mukaisen työajan suunnittelun kanssa (tuomio 20.11.2018, Sindicatul Familia Constanța ym., C-147/17, EU:C:2018:926, 68 kohta).

- 44 Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ei kuitenkaan ilmene, että ulkorajojen valvontatehtävät, joita poliisin nopean toiminnan yksikkö suorittaa, olisivat ominaispiirteiltään näin erikoisalatuksia. Näin ollen ei ole osoitettu, että sillä, että poliisin nopean toiminnan yksikön jäsenelle pitää myöntää säännöllisin väliajoin oikeus lepotunteihin tai -päiviin sen jälkeen, kun hän on työskennellyt tietyn määrän tunteja tai päiviä, vaarannettaisiin niiden tehtävien olennainen osa, joita kyseisen työntekijän on tavanomaisesti hoidettava, siitä syystä, että näitä tehtäviä voidaan niihin erottamattomasti kuuluvien erityispiirteiden vuoksi hoitaa vain jatkuvasti ja että sen voi tehdä yksinomaan kyseinen yksi ainoa työntekijä. On lisättävä, että kustannukset, joita työnantajalle aiheutuu tarpeesta korvata kyseinen työntekijä niiden lepoaikojen aikana, joita hänelle on myönnettävä direktiivin 2003/88 nojalla, eivät voi muodostaa oikeutusta olla noudattamatta mainittua direktiiviä (ks. vastaavasti tuomio 9.9.2003, Jaeger, C-151/02, EU:C:2003:437, 66 ja 67 kohta).
- 45 Näin ollen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on ratkaistava, onko UO:n riidanalaisella ajanjaksolla hoitavia tehtäviä hoidettu olosuhteissa, joiden poikkeuksellinen vakavuus ja laajuus oikeuttavat sen, että näihin tehtäviin sovelletaan direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa.
- 46 Kyseisen tuomioistuimen on tässä yhteydessä otettava huomioon kaikki merkitykselliset seikat, muun muassa se, että pääasiassa kyseessä oleva tehtävä kesti useita kuukausia.
- 47 Sen on erityisesti ratkaistava, onko kolmansien valtioiden kansalaisten erittäin suuren määrän saapuminen Unkarin ulkorajoille estänyt kyseisten rajojen valvonnan tavanomaisissa olosuhteissa koko riidanalaisen ajanjakson ajan poliisin nopean toiminnan yksikölle uskotun tehtävän mukaisesti.
- 48 Tätä varten ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on otettava huomioon yhtäältä se, että ennakkoratkaisupyynnön mukaan kyseinen yksikkö on nimenomaisesti perustettu siksi, että se osallistuu kiireellisten tehtävien täyttämiseen, ja toisaalta se, tämän tuomion 41 kohdassa mainittu unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jonka mukaan direktiiviä 2003/88 sovelletaan lainvalvontaviranomaisten toimintaan, jota harjoitetaan tavanomaisissa olosuhteissa niille annettun tehtävän mukaisesti, vaikka toimenpiteet, joihin tässä toiminnassa saatetaan joutua, ovat luonteeltaan ennalta arvaamattomia ja voivat saattaa työntekijät alttiiksi tietyille heidän turvallisuuteensa tai terveyteensä vaikuttaville riskeille.
- 49 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on lisäksi varmistuttava siitä, että kun otetaan huomioon olosuhteiden vakavuus ja laajuus, kyseistä yksikköä ei ollut mahdollista järjestää siten, että kukin sen jäsenistä olisi voinut saada direktiivissä 2003/88 vahvistettujen vaatimusten mukaisen lepoajan.
- 50 Tätä varten sen on määritettävä, oliko mahdotonta luoda ainakin jostain riidanalaisen ajanjakson hetkestä lähtien henkilöstön vuorojärjestelmä, jolla olisi voitu taata jokaiselle työntekijälle direktiivissä 2003/88 edellytetyt mukainen lepoaika.
- 51 Lopuksi on lisättävä, että jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin päättyy siihen johtopäätökseen, että poliisin nopean toiminnan yksikön jäsenten heinäkuun 2015 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana hoitamien tehtävien ominaispiirteet eivät olleet omiaan siihen, että työaikaa voitiin suunnitella, sen on otettava huomioon se seikka, että direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että myös tässä tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava työntekijöiden turvallisuus ja terveys mahdollisimman hyvin.
- 52 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että direktiivin 2003/88 1 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 ja 2 alakohtaa sovelletaan valvontatehtäviä jäsenvaltion ulkorajoilla hoitaviin lainvalvontaviranomaisen palveluksessa oleviin henkilöihin tilanteessa, jossa on kyse kolmansien valtioiden kansalaisten erittäin suuren määrän saapumisesta mainituille rajoille, paitsi jos kaikkien merkityksellisten olosuhteiden valossa on selvää, että tehtäviä hoidetaan sellaisten poikkeuksellisten tapahtumien yhteydessä, joiden vakavuus ja laajuus

edellyttävät sitä, että toteutetaan väestön elämän, terveyden ja turvallisuuden turvaamisen kannalta välttämättömiä toimenpiteitä, joiden asianmukainen toteuttaminen vaarantuisi, jos kaikkia mainitussa direktiivissä säädettyjä sääntöjä olisi noudatettava, mistä varmistuminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 53 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY 1 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 ja 2 alakohtaa sovelletaan valvontatehtäviä jäsenvaltion ulkorajoilla hoitaviin lainvalvontaviranomaisen palveluksessa oleviin henkilöihin tilanteessa, jossa on kyse kolmansien valtioiden kansalaisten erittäin suuren määrän saapumisesta mainituille rajoille, paitsi jos kaikkien merkityksellisten olosuhteiden valossa on selvää, että tehtäviä hoidetaan sellaisten poikkeuksellisten tapahtumien yhteydessä, joiden vakavuus ja laajuus edellyttävät sitä, että toteutetaan väestön elämän, terveyden ja turvallisuuden turvaamisen kannalta välttämättömiä toimenpiteitä, joiden asianmukainen toteuttaminen vaarantuisi, jos kaikkia mainitussa direktiivissä säädettyjä sääntöjä olisi noudatettava, mistä varmistuminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Allekirjoitukset